

๒๒

เ ท ว ด า เ ตื อ น ภั ย

บันทึก ฟังรับทำกิจที่ควรทำก่อน

อย่าให้กิจที่ต้องทำเบียดเบียนตัวได้ในเวลาที่ต้องการ
กิจนั้นไม่เบียดเบียนบุคคลผู้รับทำกิจที่ควรทำเช่นนั้น
ในเวลาที่ต้องการ

เทวดาเตือนภัย

๑๕๒

ทุกชีวิตที่เกิดมา ล้วนปรารถนาให้ตนเองมีความสุข มีความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ มีอายุยืนยาว แต่ส่วนใหญ่ กลับดำเนินชีวิตด้วยความประมาท หลงไปก่อทุกข์ให้กับตนเอง ความสุขที่ปรารถนา จึงเป็นเพียงแค่ความฝัน คล้ายกับพยับแดดที่หาตัวตนแท้จริงไม่ได้ สุดท้ายเมื่อผลแห่งความประมาทมาถึง ชีวิตของบุคคลเหล่านั้น ย่อมไม่อาจหลีกเลี่ยงความทุกข์ไปได้ ความไม่ประมาทเป็นเสมือนเกราะคุ้มภัยอันวิเศษ ที่ยากจะหาเกราะใดๆ เทียบได้ ในทางตรงกันข้าม ถ้าไม่มีการเตรียมพร้อม มัวหลงเพลิดเพลินในการใช้ชีวิตไปกับสิ่งไร้สาระ ย่อมจะหนีผลแห่งเหตุที่ตนทำไว้ไม่พ้น เพราะเหตุในวันนี้คือผลในวันหน้า เหตุดี ผลย่อมดี ถ้าเหตุไม่ดี ผลย่อมไม่ดี ไม่มีผู้ใดสามารถหนีผลที่ตนทำไว้ ไม่ว่าจะเป็นความดีหรือความชั่วก็ตาม

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ใน สมุททวาณิชชาดก ว่า

“อนาคตํ ปฏิกยิราถ กิจจํ

มา มํ กิจจํ กิจจกาเล พุยเธลล

ตํ ตาทิสํ ปฏิกตกิจจการี

น ตํ กิจจํ กิจจกาเล พุยเธลล

บัณฑิต พึงรีบทำกิจที่ควรทำก่อน อย่าให้กิจที่ต้องทำ

เทวดาเตือนภัย

๑๕๓

**เบียดเบียนตัวได้ในเวลาที่ต้องการ กิจนั้นไม่เบียดเบียน
บุคคลผู้รับทำกิจที่ควรทำเช่นนั้น ในเวลาที่ต้องการ”**

การดำเนินชีวิตเพื่อไปสู่หนทางที่ถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญ
อย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นผู้นำประเทศ จนถึงผู้นำสถาบันครอบครัว
ล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น เพราะจุดแปรเปลี่ยนของความเจริญ
และความเสื่อมอยู่ที่ผู้นำ ผู้นำที่ดีย่อมจะนำไปสู่ความเจริญ
ความผาสุก ตรงกันข้ามหากผู้นำไม่ดี ย่อมนำไปสู่ความหายนะ
นำไปสู่ภัยพิบัติ หากเราได้ผู้นำที่ดีไม่ประมาท มีสติปัญญาเห็น
โทษภัยแม้เพียงเล็กน้อย แม้อยู่ในห้วงวิกฤตก็สามารถเปลี่ยน
เป็นโอกาสที่ดีได้

บุคคลผู้ไม่ประมาทในชีวิตนั้น หากมีกิจการงานใดๆ
ที่ต้องทำบุคคลนั้นจะรีบกระทำ อีกทั้งไม่ดูเบาแม้ภัยเพียงเล็กน้อย
เมื่อทำแล้วประโยชน์สุขย่อมบังเกิดขึ้นกับหมู่คณะของตนด้วย
เพราะฉะนั้น การฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้นำที่ดีเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง
เราจะปล่อยให้เพื่อนร่วมโลกของเราถูกแนะนำโดยคนพาล
แล้วไปพบกับความหายนะ พบกับความทุกข์ทรมาน หรือ
บางครั้งแต่ละคนที่ใช้ชีวิตของตนอย่างประมาทอยู่แล้วนั้น
ยังถูกชักนำไปในทางเสื่อมอีก บุคคลเหล่านั้นจะพบกับความทุกข์
ความลำบากสักเพียงใด ดังมีตัวอย่างเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีตดังนี้

เทวดาเตือนภัย

๑๕๔

*ครั้งที่พระเจ้าพรหมทัตเสวยราชสมบัติในกรุงพาราณสี ไม่ไกลจากตัวเมืองมีหมู่บ้านช่างไม้ ๑,๐๐๐ ครอบครัว พวกช่างไม้ ได้กัณฑ์ยืมสินไว้มาก ไม่สามารถใช้คืนเจ้าหนี้ได้ จึงพากันหนี ไปอยู่ที่อื่น ได้ชวนกันเข้าป่าเพื่อไปตัดไม้มาต่อเป็นเรือขนาดใหญ่ ครั้นตกกลางคืนต่างพากันบุตรและภรรยาของตนขึ้นเรือ เรือถูก กระแสลมพัดพาไปจนถึงเกาะแห่งหนึ่งท่ามกลางมหาสมุทร เป็นเกาะที่เต็มไปด้วยผลไม้มีนานาชนิดซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

บนเกาะนั้นมีชายคนหนึ่งอาศัยอยู่เนื่องจากเรืออัปปาง ระหว่างทางบนเกาะนี้ เขาเลี้ยงชีวิตด้วยข้าวสาลี เคี้ยวกินอ้อย เป็นต้น จึงมีร่างกายอ้วนท้วนสมบูรณ์ แต่เปลือยกาย มีผมและ หนวดเครารกรุงรัง เมื่อพวกช่างไม้ไปถึง ต่างคิดว่า ถ้าเกาะนี้ มีรากษสคุ้มครอง พวกเราทั้งหมดต้องถึงความพินาศเป็นแน่แท้ พวกเราต้องสำรวจเกาะนี้ให้ดีเสียก่อน จึงส่งบุรุษ ๗-๘ คน ที่กล้าหาญแข็งแรง ให้ตระเตรียมอาวุธครบมือ เพื่อไปสำรวจ ทุกทั้งเกาะ

ขณะเดียวกัน บุรุษคนนั้นกำลังบริโภคอาหารเข้า แล้วดื่มน้ำอ้อย นอนร้องเพลงอย่างสบายอารมณ์บนพื้นทราย

เทวดาเตือนภัย

๑๕๕

อันนารีนรมย์ พวกที่สำรวจเกาะได้ยินเสียงเพลงจึงเดินตามเสียงนั้นไป พบบุรุษนั้นเข้า ก็ตกใจกลัวคิดว่าต้องเป็นยักษ์แน่ๆ ต่างจ้างธนูเตรียมจะยิง เมื่อบุรุษนั้นเห็นคนจ้างธนู ด้วยความกลัวจะถูกล่า จึงวิ่งวนว่า “ฉันไม่ใช่ยักษ์ ฉันเป็นคนธรรมดา โปรดไว้ชีวิตฉันเถิด” อ่อนวอนซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนคนเหล่านั้นแน่ใจว่าเป็นมนุษย์

คนเหล่านั้นได้พูดคุยซักถามถึงสาเหตุที่มาอาศัยอยู่บนเกาะนี้ เขาเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง พลาญพูดว่า “พวกท่านมาถึงที่นี่ได้ด้วยบุญของตน เพราะเกาะนี้เป็นเกาะอุดมสมบูรณ์ ไม่ต้องลงมือทำการงานใดๆ ก็มีชีวิตอยู่ได้อย่างสบาย ข้าวสาลีเกิดขึ้นเอง ขอเชิญพวกท่านอยู่กันอย่างสบายใจเถิด” ครั้นถูกถามว่า แล้วอันตรายอย่างอื่นไม่มีหรือ เขาตอบว่า “ภัยอย่างอื่นไม่มีหรอก แต่เกาะนี้มีมนุษย์ครอบครอง หากพวกอมมนุษย์เห็นอุจจาระและปัสสาวะของพวกท่านเลอะเทอะ พวกอมมนุษย์จะโกรธมาก ฉะนั้น เวลาจะขับถ่าย พึงขุดหลุมทรายแล้วเอาทรายกลบด้วย ภัยบนเกาะนี้มีเพียงเท่านั้นแหละ พวกท่านอย่าเพลอเรอละ”

ตั้งแต่นั้นมา พวกช่างไม้อาศัยอยู่บนเกาะนั้นอย่างสุขสบาย ในบรรดาช่างไม้ทั้ง ๑,๐๐๐ ครอบครัว มีช่างไม้ ๒ คน

เทวดาเตือนภัย

๑๕๖

เป็นหัวหน้า แบ่งเป็นฝ่ายละ ๕๐๐ ครอบครัว หัวหน้าทั้งสองนั้น คนหนึ่งเป็นพาลมัวเมาในรส คนหนึ่งเป็นบัณฑิต วันหนึ่งพวก ฝ่ายพาลคิดว่า พวกเราไม่ได้ดื่มสุรามานานแล้ว เรามาทำเมรัย ด้วยน้ำอ้อยดื่มกันเถิด จากนั้น พวกเขาช่วยกันทำสุราเมรัยดื่ม กัน พวกกันร้องรำทำเพลงขับถ่ายแล้วไม่กลับ ทำให้เกะนั้นสกปรก เหล่าเทวดาโกรธคนพวกนี้ที่ทำสถานที่ให้สกปรก จึงคิดจะให้น้ำ ทะเลท่วมเกาะ โดยกำหนดเอาไว้วันเพ็ญอุโบสถ อีก ๑๕ วัน จาก นี้ไป จะให้น้ำทะเลท่วมฆ่าพวกมนุษย์ให้หมดทีเดียว

เทพบุตรองค์หนึ่งเป็นผู้ทรงธรรม มีความเมตตาสงสาร จึงประคับกายด้วยอาภรณ์ทั้งปวง ทำเกาะให้สว่างทั่วทั้งเกาะ ยืนอยู่กลางอากาศด้านทิศเหนือ กล่าวว่า “ช่างไม้อ่อย พวก เทวดาพากันโกรธพวกท่าน พวกท่านอย่าอยู่ที่นี้เลย เพราะล่วง ไปถึงเดือนนับจากนี้ไป พวกเทวดาจะบันดาลให้น้ำทะเลท่วมเกาะ เพื่อฆ่าพวกท่านทั้งหมด พวกท่านจงพากันออกจากเกาะนี้ หนีไปเสียเถิด” เมื่อกล่าวแล้วเทพบุตรก็กลับไป ครั้นเทพบุตร ไปแล้ว เทพบุตรอีกองค์หนึ่งซึ่งมีใจเหี้ยมโหดคิดว่า ถ้าพวกนี้ เชื่อถ้อยคำของเทพบุตรองค์นี้ จะพากันหนีไปหมด เราต้องห้าม พวกเขาไว้ เพื่อให้พวกเขาถึงความพินาศกันทั้งหมด เทพบุตร จึงประดับเครื่องประดับที่อลังการอันเป็นทิพย์ ยืนอยู่กลาง อากาศด้านทิศทักษิณ ถ้ามองพวกช่างไม้อ่า “เทพบุตรองค์หนึ่งมา

เทวดาเตือนภัย

๑๕๓

ที่นี้หรือ” ครั้นพวกนั้นตอบว่ามาจริงๆ เทพบุตรรีบถามว่า “เขาพูดอะไรกับพวกเธอเล่า” พวกช่างไม้ตอบว่า “มาบอกเรื่องน้ำจะท่วมเกาะ” เทพบุตรพูดว่า “เพราะเขาไม่อยากจะให้พวกเธออยู่ที่นี่ จึงพูดด้วยความเคียดแค้น พวกเธอไม่ต้องไปที่อื่นหรอก อยู่ที่นี่เหมือนเดิม ไม่ต้องไปไหนหรอก” จากนั้นก็อันตรธานจากไป

หัวหน้าช่างไม้ที่เป็นพาลฟังถ้อยคำของเทพบุตร ผู้เหี้ยมโหดก็เชื่อ จึงบอกพวกช่างที่เหลือว่า “เทพบุตรในทิศอุดรกลัวพวกเราจะสลายเกินไป จึงหาทางแกล้งพวกเรา ส่วนเทพบุตรด้านทิศทักษิณนี้ อยากให้พวกเราสลาย พวกเราอยู่ที่นี้ต่อไปเถิด” พวกช่างไม้ ๕๐๐ คนที่หมกมุ่นในรส ต่างเชื่อถ้อยคำของหัวหน้าช่างไม้นั้น ฝ่ายช่างไม้ที่เป็นบัณฑิต ไม่ยอมเชื่อถ้อยคำของช่างไม้ที่เป็นพาล จึงเรียกช่างไม้ของตนมาพาลางกล่าวว่า “เทพยดาเหล่านี้พูดไม่ตรงกัน ตนหนึ่งบอกว่าจะมีภัย ตนหนึ่งบอกว่าปลอดภัย เพื่อความไม่ประมาท พวกเราจงช่วยกันต่อเรือใหญ่ให้มั่นคง เพราะถ้าเทพบุตรในทิศทักษิณพูดจริง เทพบุตรในทิศอุดรก็พูดผิด หากไม่มีอันตรายใดๆ เกิดขึ้นเรือของพวกเราก็ไม่ได้เสียหายอะไร แต่หากเทพบุตรในทิศอุดรพูดจริง เราทุกคนจะได้ลงเรือข้ามไปฝั่งโน้นได้โดยปลอดภัย พวกเราไม่ควรเชื่อคำของใครง่ายๆ เพราะบุคคลใดไม่ประมาท เลือกลงทางสายกลางไว้ ย่อมได้ฐานะอันประเสริฐ”

เทวดาเตือนภัย

๑๕๘

พวกช่างไม้ผู้ฉลาดจึงชวนกันต่อเรือ พวกเขาบรรทุกเครื่องอุปกรณ์พร้อมสรรพ แล้วมาพักอยู่ในเรือ ครั้นถึงวันเพ็ญคลื่นได้ซัดขึ้นจากท้องทะเล เริ่มจากมีประมาณเพียงเข้าซัดล้างเกาะก่อน ช่างไม้ผู้บัณฑิตรู้ถึงอันตรายแห่งท้องทะเล รีบปล่อยเรือออกทะเลไป แต่ครอบครวอีก ๕๐๐ ซึ่งเป็นพวกช่างไม้พาลต่างพากันพูดว่า คลื่นจากท้องทะเลซัดสาตมาเพื่อจะล้างเกาะเท่านั้นเอง หลังจากนั้นคลื่นในท้องทะเลได้ซัดสาตจนถึงสะเวยเพียงชั่วคน เพียงชั่วลำตาล น้ำทะเลได้พัดพาคนพาลเหล่านั้นถึงแก่ความตายทั้งหมด ส่วนช่างไม้ผู้เป็นบัณฑิต และหมู่คณะสามารถหนีรอดไปได้โดยปลอดภัย ช่างไม้ที่ถึงความย่อยยับเพราะประมาท มองไม่เห็นภัยในเบื้องหน้า จึงพากันพินาศหมดสิ้น

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า ความไม่ประมาท เตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับมือกับทุกสถานการณ์นั้น นอกจากจะได้ชื่อว่า เป็นอยู่อย่างผู้มีสติปัญญาแล้ว ยังได้ชื่อว่าเป็นผู้อยู่ด้วยความสุข มีความสมหวัง และปลอดภัยอีกด้วย การเตรียมพร้อมที่ดี เป็นการรับประกันความสำเร็จในชีวิต ชีวิตจะมีความสุขและสมหวังได้นั้น ต้องมีการเตรียมพร้อมไว้เสมอ โดยเฉพาะความพร้อมในการเดินทางไกลในวัฏสงสาร ยิ่งต้องมีความพร้อม

เทวดาเตือนภัย

๑๕๕

เสมอ เพราะการเดินทางในวัฏสงสารไม่ใช่เรื่องพอดิพอร้าย แต่เป็นความทุกข์ปนความสุขที่ยาวนานมากๆ

ถ้าเราเตรียมพร้อมเสมอ นั้นหมายถึงเราจะได้พบกับความสุข และความสำเร็จตลอดกาลนาน แต่หากเราประมาท ไม่เตรียมตัวให้พร้อม เมื่อถึงคราวหลับตาลาโลก นั้นหมายถึง เราจะต้องทุกข์ทรมานแสนสาหัสในสัมปรายภพยาวนาน การเตรียมตัวให้พร้อมในการเดินทางไกลในวัฏสงสาร คือการสร้างบุญบารมีนั่นเอง การสร้างเรือของกลุ่มคนผู้ไม่ประมาท แล้วรอดพ้นจากการถูกน้ำท่วมได้ฉันทิ การสร้างบารมีด้วยการ ทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนาเป็นต้น ก็ฉันทิ นั้น เพราะบารมีเหล่านี้เปรียบเสมือนนาวาแห่งธรรม ที่จะนำพาเรา ไปสู่ฝั่งอันปลอดภัย คือนิพพานนั่นเอง

